

Uwarunkowania prawne

– prawa i obowiązki właścicieli zabytków w świetle obowiązujących przepisów

Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim
22.03.2016 r.

przygotowanie: *arch. Aleksandra Hamberg-Federowicz*
BIURO DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW w Szczecinie
Instytucja Kultury Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego

Ujednolicone teksty podstawowych ustaw związanych z opieką nad zabytkami:

- [Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami \(Dz.U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.\)](#)
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.)
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ([Dz.U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.](#))
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 23)
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r., poz. 1619 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 783 z późn. zm.)

Definicja

- **ZABYTEK** - nieruchomość lub rzecz ruchoma, będące dziełem człowieka i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Definicje

1. Zabytki nieruchome, w szczególności:

- krajobrazy kulturowe,
- układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane,
- dzieła architektury i budownictwa,
- dzieła budownictwa obronnego,
- obiekty techniki
- cmentarze,
- parki i inne formy zaprojektowanej zieleni,
- miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne

2. Zabytki ruchome, w szczególności:

- dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
- numizmaty oraz pamiątki historyczne
- wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyn

3. Zabytki archeologiczne

Definicja

ZABYTKI:

- Wpisane do rejestru zabytków **(WUOZ)**
- Znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków **(WUOZ)**
- Znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków **(gmina)**
- Chronione mocą zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **(gmina)**
- Pomniki historii **(Prezydent RP)**

REJESTR ZABYTEKÓW: <http://wkz.bip.alfatv.pl/strony/menu/9.dhtml>

Drawsko(16).xls [Widok chroniony] - Excel

WIDOK CHRONIONY Ostrożnie — ten plik pochodzi z lokalizacji internetowej i może zawierać wirusy. Jeśli nie ma konieczności jego edytowania, bezpieczniej jest pozostać w widoku chronionym. Włącz edytowanie

E77 : 47

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
	Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt	Numer rejestru	Data	Nr decyzji	Uwagi-dawny numer rejestru								
2	Bobrowo	Złocieniec	Drawsko	park dworski	1154	1982-03-23	KI.IV-5340/15/82									
3	Borne	Ostrowice	Drawsko	park dworski	1144	1982-03-15	KI.IV-5340/5/82									
4	Broczyno	Czaplinek	Drawsko	park dworski	1105	1980-06-12	KI.IV-5340/18/80									
5	Broczyno	Czaplinek	Drawsko	chałupa nr 77 /do skreślenia z rej./	492	1965-10-26	KI.IV-Oa/82/65									
6	Broczyno	Czaplinek	Drawsko	kościół /do skreślenia z rej./	347	1961-08-28										
7	Chlebowo	Ostrowice	Drawsko	kościół Stanisława BM	229	1960-01-15										
8	Chlebowo	Ostrowice	Drawsko	cmentarz przykościelny	229	1960-01-15										
9	Cianowo	Drawsko Pom.	Drawsko	dwór	1150	1998-12-30	PSOZ-5340-12/98									
10	Cianowo	Drawsko Pom.	Drawsko	park dworski	1150	1982-03-18	KI.IV-5340/11/82									
11	Cieszyno	Złocieniec	Drawsko	cmentarz przykościelny	226	1960-01-15										
12	Cieszyno	Złocieniec	Drawsko	kościół MB Częstochowskiej	226	1960-01-15										
13	Cieszyno	Złocieniec	Drawsko	park dworski	1155	1982-03-23	KI.IV-5340/16/82									
14	Czaplinek	Czaplinek	Drawsko	cmentarz przykościelny	191	1959-04-29										
15	Czaplinek	Czaplinek	Drawsko	kościół Św. Trójcy	191	1959-04-29										
16	Czaplinek	Czaplinek	Drawsko	budynek ul. Studzienna 2	226	2005-09-29	DZ-4200/48/O/2005									
17	Czaplinek	Czaplinek	Drawsko	ratusz	439	1965-03-19	KI.IV-Oa/29/65									
18	Czaplinek	Czaplinek	Drawsko	teren Starego Miasta	438	1965-03-19	KI.IV-Oa/28/65									
19	Czaplinek	Czaplinek	Drawsko	kościół Podwyższenia Krzyża Św.	436	1965-03-19	KI.IV-Oa/26/65									
20	Dalewo	Drawsko Pom.	Drawsko	park dworski	1149	1982-03-18	KI.IV-5340/10/82									
21	Dalewo	Drawsko Pom.	Drawsko	cmentarz przykościelny	221	1960-01-15										
22	Dalewo	Drawsko Pom.	Drawsko	kościół św. Stanisława	221	1960-01-15										
23	Darskowo	Złocieniec	Drawsko	Kostki	228	1960-01-15										
24	Darskowo	Złocieniec	Drawsko	pałac	227	1960-01-15										
25	Darskowo	Złocieniec	Drawsko	cmentarz przykościelny	227	1960-01-15										
26	Darskowo	Złocieniec	Drawsko	kościół św. Ap. Piotra i Pawła	227	1960-01-15										
26	Darskowo	Złocieniec	Drawsko	park dworski	1153	1982-03-23	KI.IV-5340/14/82									

Arkusz1 | Arkusz2 | Arkusz3

GOTOWY

10:32 2016-03-17

Prace budowlane i konserwatorskie

PROCEDURY

- Prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania **pozwolenia na prowadzenie robót**, wydanego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Dla obiektów budowlanych niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pozwolenie na budowę wydaje właściwy organ w **uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków**.

Prace budowlane i konserwatorskie PROCEDURY

- Na wniosek właściciela zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, **zalecenia konserwatorskie**, określające sposób wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian w zabytku.

Prace budowlane i konserwatorskie PROCEDURY

Pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ) przy obiekcie „rejestrowym” wymaga:

- prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych;
- wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- prowadzenie badań konserwatorskich zabytku;
- prowadzenie badań architektonicznych zabytku;
- prowadzenie badań archeologicznych;
- umieszczanie na zabytku urządzeń technicznych, tablic;
- podejmowanie działań, mogących prowadzić do naruszenia substancji zabytku.

Prace budowlane i konserwatorskie PROCEDURY

- Wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić wydanie pozwolenia na podejmowanie prac od przeprowadzenia, na koszt wnioskodawcy, **niezbędnych badań** konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych.
- Egzemplarz dokumentacji ww badań jest **przekazywany nieodpłatnie WKZ.**

Prace budowlane i konserwatorskie PROCEDURY

- Prace konserwatorskie lub badania **mogą prowadzić osoby**, które posiadają tytuł zawodowy magistra na kierunku konserwacja dzieł sztuki lub konserwacja zabytków oraz brały udział w parach, co najmniej 9-miesięcy, w zakresie konserwacji i badania zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

Prace budowlane i konserwatorskie PROCEDURY

**WYMAGANIA DLA OSÓB PROWADZĄCYCH NADZÓR
INWESTORSKI ORAZ KIEROWANIE ROBOTAMI
BUDOWLANYMI PRZY ZABYTKACH:**

- **odpowiednie uprawnienia budowlane** określone przepisami Prawa budowlanego
- Dokumenty poświadczające **18 miesięczny udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru** lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

Prace budowlane i konserwatorskie PROCEDURY

WYMAGANIA DLA OSÓB PROWADZĄCYCH PRACE KONSERWATORSKIE PRZY ZIELENI ZABYTKOWEJ:

- **tytuł zawodowy magistra** wyższych studiów, obejmujących wiadomości w tym zakresie,
- **co najmniej 9-miesięczna praktyka** zawodowa przy pielęgnacji tego rodzaju zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

Pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków

I. Wymagane dokumenty:

1. **Wniosek**

o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków

2. Wymagane załączniki:

- **program prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych,**
- dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę kierującą pracami kwalifikacji do kierowania odpowiednio tymi pracami albo badaniami albo do samodzielnego ich wykonywania, w przypadku gdy osoba ta nie będzie wyłanianą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego,
- dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu takiego tytułu zgoda właściciela lub posiadacza nieruchomości na przeprowadzenie badań konserwatorskich albo badań architektonicznych, w przypadku gdy z wnioskiem występuje osoba fizyczna albo jednostka organizacyjna zamierzająca je prowadzić – albo oświadczenie, że właściciel lub posiadacz tej zgody nie udzielił

Pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków

II. Opłaty:

- Opłata skarbowa:
- za wydanie decyzji pozwalającej – 82,00 zł
- Opłata Skarbowa
- dla spraw załatwianych w WUOZ w Szczecinie na rachunek bankowy Urzędu Miasta Szczecin:
- - dla spraw załatwianych w WUOZ Delegatura w Koszalinie na rachunek bankowy Urzędu Miasta w Koszalinie:
- Zwolnione z opłaty skarbowej są podmioty wymienione w art. 7 w/w ustawy o opłacie skarbowej, np. jednostki budżetowe; jednostki samorządu terytorialnego; organizacje pożytku publicznego

III. Termin załatwienia sprawy:

- Do 30 dni. W przypadku spraw szczególnie skomplikowanych do 60 dni.

IV. Jednostka odpowiedzialna:

- Wydział ds. Inspekcji Zabytków Nieruchomych (ZN)

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4A, 70-536 Szczecin
tel. fax + 48 91 433 70 66, tel. +48 91 488 18 04
e-mail: sekretariat@wkz.szczecin.pl • www.wkz.szczecin.pl

ZN-01

Wnioskodawca

Imię:.....
Nazwisko:.....
Instytucja:.....
Adres:.....
Telefon.....
E-mail:.....

WNIOSEK

o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich/prac restauratorskich/badań konserwatorskich/badań architektonicznych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków

Wnoszę o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac/badań!.....

(rodzaj, zakres prac/badań!)

przy następującym zabytku:

(nazwa zabytku, dokładny adres i położenie, nr geodezyjny działki)

Prace/badania! będą prowadzone na podstawie dokumentacji:

(tytuł/zakres dokumentacji, autor, rok)

niepotrzebne skreślić

Przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia prac/badań!': od dnia

do dnia(dd/mm/rrrr)

Imię, nazwisko i adres osoby kierującej pracami/badaniami! albo samodzielnie wykonującej te prace/badania!

Oświadczam, że osoba kierująca pracami/badaniami!, albo samodzielnie wykonująca te prace/badania! zostanie wyłoniona w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, z zastosowaniem kryterium kwalifikacji, o których mowa odpowiednio w art. 37a, art. 37b albo art. 37d ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014 poz. 1446 z późn. zm.) – tak / nie

(podpis wnioskodawcy)

W załączeniu!:

Program prac/badań!

Dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji przez kierownika/wykonawcę! prac/badań!
Tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie o posiadaniu takiego tytułu –
Załącznik nr 1.

Zgodna właściciela/posiadacza! nieruchomości na przeprowadzenie prac/badań! – Załącznik nr 2.1.
lub oświadczenie o braku takiej zgody -Załącznik nr 2.1.

Upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy

Dowód uiszczenia opłaty skarbowej

oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń

Pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się na obszarze wpisanym do rejestru zabytków

I. Wymagane dokumenty:

1. Wniosek

o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się na obszarze wpisanym do rejestru zabytków”

2. Wymagane załączniki:

- **projekt budowlany lub część projektu budowlanego** w zakresie niezbędnym do oceny wpływu planowanych robót budowlanych na zabytek,
- dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę:
 - - kierującą robotami budowlanymi - kwalifikacji do kierowania tymi robotami,
 - - wykonującą nadzór inwestorski - kwalifikacji do wykonywania nadzoru inwestorskiego - w przypadku gdy osoby te nie będą wyłaniane w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego,
- dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu takiego tytułu

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
tel. fax + 48 91 433 70 66, tel. +48 91 488 18 04
e-mail: sekretariat@wkz.szczecin.pl • www.wkz.szczecin.pl

• ZN-02

....., dnia.....
(miejscowość)

• Wnioskodawca

**Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie,
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin**

• Imię:.....

• Nazwisko:.....

• Instytucja:.....

• Adres:.....

• Telefon.....

• E-mail:.....

• **WNIOSEK**

• **o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku
nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się na
obszarze wpisanym do rejestru zabytków**

• Wnoszę o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych
polegających na

•
.....
(rodzaj, zakres robót budowlanych)

• przy następującym zabytku:

•
.....
(nazwa zabytku, dokładny adres i położenie, nr geodezyjny działki)

• Prace będą prowadzone na podstawie projektu budowlanego

•
.....
(tytuł/zakres dokumentacji, autor, rok)

• Przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych:
od dnia (dd/mm/rrrr) do dnia
.....(dd/mm/rrrr)

• Imię, nazwisko i adres osoby kierującej robotami budowlanymi:

.....
.....
.....

• Imię, nazwisko i adres osoby kierującej robotami budowlanymi
wykonującej nadzór inwestorski¹:

.....
.....
.....

• Oświadczam, że osoba kierująca robotami budowlanymi i osoba
wykonująca nadzór inwestorski zostaną wyłonione w postępowaniu o
udzielenie zamówienia publicznego, z zastosowaniem kryterium
kwalifikacji, o których mowa w art. 37c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o
ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014 poz. 1446 z
późn. zm.) – tak / nie

•
(podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej)

• nie dotyczy wniosku w sprawie prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanego do
rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego, historycznego układu ruralistycznego
albo historycznego zespołu budowlanego

• oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych
oświadczeń

• W załączeniu:

• **Projekt budowlany/część projektu budowlanegoⁱⁱⁱ**

• Dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji przez
osobę kierującą robotami budowlanymi i osobę wykonującą
nadzór inwestorskiⁱ

• Tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie o
posiadaniu takiego tytułu – Załącznik nr 1.

• Upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy

• Dowód uiszczenia opłaty skarbowej

• niepotrzebne skreślić

Pozwolenie na przemieszczenie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków

Wniosek

Wymagane załączniki:

- dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu takiego tytułu
- zgodę właściciela nieruchomości, na którą ma być przeniesiony zabytek nieruchomy
- projekt budowlany przemieszczenia zabytku nieruchomego
- dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę:
 - kierującą robotami budowlanymi - kwalifikacji do kierowania tymi robotami,
 - wykonującą nadzór inwestorski - kwalifikacji do wykonywania nadzoru inwestorskiego - w przypadku gdy osoby te nie będą wyłaniane w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.
- upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej

**Pozwolenie na
podział albo zmianę przeznaczenia
lub sposobu korzystania z zabytku
wpisanego do rejestru zabytków**

Wniosek

Załączniki:

- wstępny projekt podziału zabytku
- tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie o posiadaniu takiego tytułu
- upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej
- pozwolenie na podział zabytku nieruchomego nie podlega opłacie skarbowej

Pozwolenie na umieszczenie na zabytku wpisanym do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych oraz napisów

Wniosek

Załączniki

- projekt umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych oraz napisów
- tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie o posiadaniu takiego tytułu
- upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej

Pozwolenie na wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku

Wniosek

Załączniki:

- program robót budowlanych w otoczeniu zabytku
- tytuł prawny do korzystania z zabytku lub oświadczenie o posiadaniu takiego tytułu
- upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej

**Zalecenia konserwatorskie
określające sposób
korzystania z zabytku
nieruchomego, jego
zabezpieczenia i wykonania
prac konserwatorskich,
a także zakres dopuszczalnych
zmian, które mogą być
wprowadzone w tym zabytku**

Wniosek

Załączniki:

- projekt koncepcyjny/opisowy zakres planowanych prac lub działań
- tytuł prawny do korzystania z zabytku
- upoważnienie do występowania w imieniu wnioskodawcy

Prawa właścicieli i posiadaczy zabytków

- art. 73 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa (oraz JST) na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku.
- art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych
- zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej

Biuro Dokumentacji Zabytków

ul. Starzyńskiego 3-4

70-506 Szczecin

www.bdz.szczecin.pl

biuro@bdz.szczecin.pl

